

การประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชี
ในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดปทุมธานี

The Application of Managerial Accounting Principles Affecting Accountants'
Performance in Small and Medium Enterprises in Pathum Thani Province

วันวิสา พิมพา

Wanwisa Pimpa

อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

Lecturer from the Faculty of Management Sciences Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

*Corresponding Author Email: nisa.ja@northbkk.ac.th

Received: 9 June 2025

Revised: 24 June 2025

Accepted: 25 June 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี และ 2. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักบัญชีและเจ้าหน้าที่บัญชีที่ปฏิบัติงานในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี จำนวน 363 คน ซึ่งได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) แล้วนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ในสถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย, ค่าความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ผลการวิจัยพบว่า 1) การประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ประกอบด้วย 1.1) ด้านการวางแผนงบประมาณเป็นด้านที่ได้รับความสำคัญสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.59) 1.2) ด้านการควบคุมภายในอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.57) 1.3) ด้านการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ได้รับ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.62) 1.4) ด้านการวิเคราะห์ห้งบการเงินเชิงกลยุทธ์แม้จะเป็นด้านที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.63) และ 2) การประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 4 กับประสิทธิภาพงานของนักบัญชี อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($R = 0.752$) โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพได้ ร้อยละ 56.6 ($R^2 = 0.566$) โมเดลมีความเหมาะสมทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ($F = 33.52$, $p < 0.001$) ตัวแปรทั้ง 4 ด้านมีอิทธิพลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ต่อผลลัพธ์

คำสำคัญ: การบัญชีบริหาร, ประสิทธิภาพนักบัญชี, การวางแผนงบประมาณ

Abstract

This research consists purposes were 1. to study the level of importance regarding the application of management accounting principles in SMEs in Pathum Thani Province and 2. to examine how the application of management accounting principles affects the performance efficiency of accountants working in SMEs in Pathum Thani Province. This is a quantitative research. The sample group consisted of 363 accountants and accounting officers working in SMEs in Pathum Thani Province, determined using Taro Yamane's formula (1973). Data collected through questionnaires were analyzed using descriptive statistics, including mean, frequency, percentage and standard deviation, as well as multiple linear regression analysis. The research findings revealed that 1) The application of all four aspects of management accounting principles was at a high level. When ranked by average score from highest to lowest, they are as follows 1.1) Budget planning was rated the highest in importance, at a high level ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.59) 1.2) Internal control was also at a high level ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.57) 1.3) Cost-benefit analysis was at a high level ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.62) and 1.4) Strategic financial statement analysis, although receiving the lowest mean score among the four, was still at a high level ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.63) and 2) The application of management accounting principles had an effect on the performance efficiency of accountants in SMEs in Pathum Thani Province. The correlation between the four independent variables and accountants' performance was relatively high ($R = 0.752$). The model could explain 56.6% of the variance in performance ($R^2 = 0.566$), and the model was statistically significant ($F = 33.52$, $p < 0.001$). All four variables had a statistically significant positive influence ($p < 0.05$) on the outcome.

Keywords: Management Accounting, Accountant Performance, Budget Planning

บทนำ

ปัจจุบัน จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจในประเทศไทยเป็น SMEs มีประมาณ 2,000,000 ราย กลุ่มขับเคลื่อน GDP คือธุรกิจรายใหญ่มีประมาณ 2,000 ราย แต่ SMEs มีความเกี่ยวข้องกับคนมากกว่าซึ่งรองรับการจ้างงานประมาณ 70% การผลิตของ SMEs ส่วนใหญ่ขายในประเทศ 70% ส่งออก 30% ซึ่งตลาดของ SMEs ส่วนใหญ่อยู่ภายในประเทศ SMEs จึงมีส่วนสำคัญต่อการสร้างงาน สร้างรายได้ และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาธุรกิจขนาดใหญ่ต่อไป (บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม, 2567) ถึงแม้ธุรกิจ SME จะเป็นธุรกิจเล็ก แต่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจระดับประเทศได้ โดยมีมูลค่าถึง 1,542,710 ล้านบาท คิดเป็น 35.6 % ของ GDP รวม (ธนาคารกสิกร, 2567)

จังหวัดปทุมธานี ได้เปลี่ยนจากเศรษฐกิจที่พึ่งพิงภาคการเกษตรมาเป็นเศรษฐกิจที่พึ่งพิงภาคอุตสาหกรรมเป็นหลัก อันเป็นผลเนื่องมาจากความแออัดของ โรงงานอุตสาหกรรมในกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ และนนทบุรี จึงได้มีการขยายตัวสู่จังหวัดใกล้เคียง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้มีชุมชนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมนวนคร สวนอุตสาหกรรมบาง

กะติ ทำให้เกิดความต้องการและการจ้างงานในพื้นที่ จำนวนมาก สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570 มีโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันผู้ประกอบการ SMEs ตามแนวคิด (BCG Model) (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี, 2566) โดยการให้คำแนะนำเชิงลึกการส่งเสริมและพัฒนาตามกรอบแนวคิดเศรษฐกิจใหม่จำนวน 20 ราย/ปี ด้วยข้อจำกัดด้านเวลาและการเร่งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัด ส่งผลมีผู้ประกอบการบางส่วนเท่านั้นได้คำแนะนำหรือสามารถปรึกษาปัญหาเชิงลึกได้

นักบัญชีธุรกิจ SMEs ส่วนใหญ่มุ่งเน้นเพียงการจัดทำบัญชีเพื่อการส่งงบการเงินตามข้อกำหนดของกรมสรรพากรและหน่วยงานกำกับดูแลเท่านั้น ผู้ประกอบการและนักบัญชีใน SMEs หลายรายยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ข้อมูลจากบัญชีบริหารในการวางแผน วิเคราะห์ และตัดสินใจส่งผลให้การตัดสินใจทางธุรกิจอาจขาดประสิทธิภาพหรือไม่แม่นยำ เพราะระบบบัญชีไม่มีการวางแผนที่ดีตั้งแต่ต้น ขาดการรวบรวมและบันทึกข้อมูลที่มีความละเอียดพอในการวิเคราะห์ต้นทุน-ปริมาณ-กำไร ทำให้ยากต่อการบริหารต้นทุน หรือการวางแผนงบประมาณ ประเด็นปัญหาของการประยุกต์ใช้ หลักการบัญชีบริหาร ที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ส่งผลให้เมื่อไม่มีข้อมูลวิเคราะห์ต้นทุน-ปริมาณ-กำไร หรือข้อมูลต้นทุนที่ถูกต้องเพียงพอ ผู้บริหารจะตัดสินใจจากข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน อาจทำให้เกิดการขาดทุนหรือพลาดโอกาสทางธุรกิจ และหากไม่มีระบบบัญชีบริหารที่ดี องค์กรจะไม่สามารถวางแผนงบประมาณหรือควบคุมต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดต้นทุนบานปลายและกำไรลดลง ขาดการประเมินผลการดำเนินงานที่เป็นระบบ ไม่สามารถระบุจุดอ่อนหรือจุดที่ต้องปรับปรุงได้ทันเวลา ทำให้ไม่สามารถปรับกลยุทธ์หรือปรับปรุงการทำงานได้ทันทั่วทั้ง การขาดระบบบัญชีบริหารทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ต้นทุนและรายได้ของแต่ละโครงการได้ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนและการวางแผนระยะยาว ผู้ให้กู้ นักลงทุน หรือพันธมิตรธุรกิจ อาจไม่เชื่อมั่นในข้อมูลทางการเงินที่ไม่มีระบบบัญชีบริหารรองรับ ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือทางธุรกิจ การประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารอย่างไม่ทั่วถึง ส่งผลให้ SMEs ไม่สามารถบริหารจัดการต้นทุน กำไร และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สูญเสียโอกาสในการพัฒนาและเติบโตทางธุรกิจ

เพื่อให้ฝ่ายบริหารสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจ และนำเสนอข้อมูลให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียของกิจการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การนำหลักการบัญชีบริหาร (Managerial Accounting Principles) จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน ระบบบัญชีมีบทบาทที่สำคัญในการรวบรวมและบันทึกข้อมูลทางการเงินของธุรกิจ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจต่าง ๆ ได้ขึ้นต้น ดังนั้นในแต่ละกิจการจึงควรมีการวางระบบบัญชีที่ดีตั้งแต่ต้น (Thitiporn, T, 2568) ตั้งแต่การจัดทำข้อมูลเชิงวิเคราะห์ เช่น การวิเคราะห์ต้นทุน-ปริมาณ-กำไร การวางแผนงบประมาณ การบริหารต้นทุนมาตรฐาน การประเมินผลดำเนินงาน และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ การประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารจะช่วยให้ นักบัญชีในองค์กร SMEs สามารถสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (Horngren, C. T., Datar, S. M. and Rajan, M. V, 2015)

ดังนั้น จากปัจจัยข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจประเด็นการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งผลจากการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของนักบัญชีในภาคธุรกิจ SMEs ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรให้เติบโตอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี

การบททวนวรรณกรรม

1. ทฤษฎีบัญชีบริหาร

บัญชีบริหาร (Management Accounting) คือ ระบบสารสนเทศที่มีหน้าที่รวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงิน เพื่อสนับสนุนกระบวนการวางแผน ควบคุม และตัดสินใจภายในองค์กร โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มในระยะยาว (Hornigren et al., 2018; Drury, 2015) และบัญชีบริหารไม่ได้จำกัดเพียงการจัดทำรายงานภายในเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมการ วิเคราะห์ต้นทุน (Cost Analysis), การจัดทำงบประมาณ (Budgeting), การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Analysis), การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ (Cost-Benefit Analysis) และการควบคุมภายใน (Internal Control) เพื่อให้การบริหารจัดการองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (Anthony, R. N., Govindarajan, V. and Dearden, J, 2007)

2. ทฤษฎีและแนวคิดสำคัญที่สนับสนุนบัญชีบริหาร

Contingency Theory แนวคิดที่เชื่อว่าไม่มีแนวปฏิบัติด้านบัญชีบริหารที่ดีที่สุดในทุกสถานการณ์ แต่ควรปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม องค์กร และโครงสร้างการบริหาร (Otley, D. T, 1980) และ Value Chain Analysis การวิเคราะห์กิจกรรมขององค์กรตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อหาจุดที่สามารถเพิ่มมูลค่าและลดต้นทุน (Porter, M. E, 1985) Activity-Based Costing (ABC) ระบบต้นทุนที่พัฒนาเพื่อให้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงของกิจกรรม โดยเฉพาะในธุรกิจที่มีความซับซ้อนด้านกระบวนการผลิต (Kaplan, R. S. and Cooper, R, 1998)

3.ทฤษฎีพื้นฐานด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์

ทฤษฎีพื้นฐานด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งอธิบายว่าความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กรนั้นเกิดจาก “ทรัพยากรภายใน” ที่องค์กรครอบครองอยู่มากกว่าปัจจัยภายนอก (เช่น สภาพแวดล้อม หรือการแข่งขันทางอุตสาหกรรม) มุมมองเชิงทรัพยากรขององค์กรเสนอว่า ความสามารถภายในของบุคลากร เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์กรมีความได้เปรียบในการแข่งขัน (Barney, J, 1991) การพัฒนาทักษะด้านบัญชีบริหารของนักบัญชี เช่น การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ ความรวดเร็วในการสื่อสารข้อมูล และความสามารถในการตัดสินใจ จะเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า

4. ทฤษฎี Job Performance Theory

Campbell (1990) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Job Performance) ขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ และแรงจูงใจ ความสามารถด้านบัญชีบริหารที่ถูกฝึกฝนและใช้ในการปฏิบัติงาน จะส่งผลต่อ คุณภาพ ความถูกต้อง ความเร็ว และ ความแม่นยำ ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

5. Campbell's Model of Job Performance หรืออีกชื่อหนึ่ง Job Performance Theory

Campbell (1990) พัฒนาทฤษฎีนี้ขึ้นในบริบทของจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ (Industrial and Organizational Psychology) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ อธิบายและพยากรณ์ผลการปฏิบัติงาน (Job Performance) ของพนักงานในองค์กรต่าง ๆ ประสิทธิภาพการทำงาน

6. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของนักบัญชีใน SMEs

บทบาทของนักบัญชีในธุรกิจ SMEs มีบทบาทสำคัญทั้งด้านการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชี สนับสนุนการวางแผนงบประมาณ การควบคุมต้นทุน และการรายงานผลการดำเนินงานต่อเจ้าของกิจการ (Marriott & Marriott, 2000) การปรับตัวของนักบัญชีในยุคดิจิทัล นักบัญชีต้องมีทักษะทั้งด้านการวิเคราะห์ข้อมูล การใช้ซอฟต์แวร์บัญชี และความสามารถในการสื่อสารกับผู้บริหารเพื่อเสนอข้อมูลเชิงกลยุทธ์

7. SMEs กับการประยุกต์ใช้บัญชีบริหาร

ลักษณะของ SMEs ในประเทศไทย SMEs คือวิสาหกิจที่มีจำนวนพนักงานไม่เกิน 200 คน และรายได้ไม่เกิน 500 ล้านบาทต่อปี โดยมีความยืดหยุ่นสูงแต่ขาดโครงสร้างด้านบัญชีที่ชัดเจน (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2565)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ นักบัญชีและเจ้าหน้าที่บัญชีที่ปฏิบัติงานในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการจัดทำบัญชี การจัดทำงบการเงิน และการวิเคราะห์ต้นทุนภายในสถานประกอบการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูงขององค์กร ทั้งนี้ จากข้อมูลผู้ประกอบการใหม่โดยกรมพัฒนาธุรกิจตั้งแต่ปี 2554-2566 ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2566) พบว่า จังหวัดปทุมธานีมีสถานประกอบการ SMEs ที่จดทะเบียนแล้วจำนวนกว่า 3,908 ราย ซึ่งมีการจ้างนักบัญชีและเจ้าหน้าที่บัญชี

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีและเจ้าหน้าที่บัญชีที่ปฏิบัติงานในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 363 คน ซึ่งได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และสุ่มเลือกด้วยวิธีการสุ่มแบบสะดวก (Convenience Sampling) จากกิจการที่สามารถเข้าถึงและยินยอมให้ข้อมูลกับผู้วิจัยจึงได้รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เท่ากับ 400 คน ซึ่งเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ด้วยการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ (1) คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อศึกษา การประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของนักบัญชีในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี โดยมุ่งเก็บข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนในการจัดทำบัญชี หรือวางแผนทางการเงินภายในองค์กรธุรกิจ เช่น นักบัญชี เจ้าหน้าที่บัญชี หรือผู้ประกอบการที่รับผิดชอบงานบัญชีด้วยตนเองได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประสบการณ์การทำงานและ ตำแหน่งงาน (2) การประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารวัดจากตัวแปรอิสระ โดยอ้างอิงจากแนวคิดของ Horngren et

al. (2018), Atkinson et al. (2012) ประกอบด้วย 4 ด้านหลัก การวางแผนงบประมาณ การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ การควบคุมภายใน และการวิเคราะห์ทางการเงินเชิงกลยุทธ์โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale 5 ระดับ (3) การปฏิบัติงานของนักบัญชีตัวแปรตามพัฒนาโดยอิงจากแนวคิดของ Campbell (1990) และองค์ประกอบการประเมินสมรรถนะ ประกอบด้วย 2 ด้าน ด้านความถูกต้องของข้อมูลทางบัญชี และด้านความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจตามมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบหลายตัวเลือก (Check lists) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกคำตอบเพียงตัวเลือกเดียว โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาทำการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ (1) ผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความชัดเจนและครอบคลุมตามวัตถุประสงค์งานวิจัย โดยการหาคุณภาพของเครื่องมือจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน กำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.0 (2) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วในขั้นตอนที่ 1 ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach, L. J. (1951) พบว่า แบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัยนี้มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 มีความเหมาะสมที่จะสามารถนำไปใช้ได้จริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และ 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางการวิจัยเพื่อวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และ 2) เชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้วิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี และเพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากตัวแปรอิสระ

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาระดับความสำคัญของการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี

ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาระดับความสำคัญของการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถจำแนกผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนงบประมาณเป็นด้านที่ได้รับความสำคัญสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{x}$ = 4.10, S.D. = 0.59) อยู่ในระดับ “มาก” สะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานต่าง ๆ ในกลุ่มธุรกิจ SMEs มีการให้ความสำคัญและดำเนินการวางแผนงบประมาณอย่าง

ต่อเนื่องและจริงจัง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านนี้ คือ “หน่วยงานมีการวางแผนงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ” ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.60) แสดงให้เห็นถึงการมีระบบการวางแผนที่ชัดเจนและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ขณะที่รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านนี้ คือ “การจัดทำงบประมาณได้รับการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้อง” ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.62) อย่างไรก็ตาม ยังคงอยู่ในระดับมาก ซึ่งชี้ให้เห็นถึงโอกาสในการพัฒนาความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานภายในเพิ่มเติม

1.2 ด้านการควบคุมภายในมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.57) อยู่ในระดับ “มาก” แสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานด้านการควบคุมภายในที่เข้มแข็งในกลุ่มธุรกิจ SMEs รายการที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ “การควบคุมภายในช่วยลดข้อผิดพลาดในงานบัญชี” ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.56) สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของระบบควบคุมภายในในการลดความผิดพลาดด้านบัญชี ขณะที่รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ “มีการตรวจสอบการทำบัญชีและเอกสารอย่างต่อเนื่อง” ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 0.55) แสดงให้เห็นถึงความสม่ำเสมอในการตรวจสอบ แม้ยังมีช่องว่างให้พัฒนาเพิ่มเติมในเชิงความถี่หรือความละเอียดของการตรวจสอบ

1.3 ด้านการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ได้รับค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.62) อยู่ในระดับ “มาก” โดยรายการที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ “ใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน” ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.60) แสดงให้เห็นถึงการนำข้อมูลต้นทุนมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ในขณะที่รายการที่ได้รับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ “การตัดสินใจลงทุนมีการประเมินผลประโยชน์อย่างรอบคอบ” ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.63) ถึงแม้จะอยู่ในระดับมาก แต่สะท้อนว่าการประเมินความคุ้มค่าก่อนตัดสินใจลงทุนยังสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้

1.4 ด้านการวิเคราะห์งบการเงินเชิงกลยุทธ์แม้จะเป็นด้านที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น แต่ยังคงอยู่ในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.63) รายการที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ “การวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชีช่วยตัดสินใจได้ดีขึ้น” ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.61) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าธุรกิจ SMEs ตระหนักถึงประโยชน์ของข้อมูลบัญชีในการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ ขณะที่รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ “ใช้ตัวชี้วัดทางการเงิน (เช่น ROA, ROE) ในการประเมินผล” ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = 0.66) ซึ่งบ่งชี้ว่ายังมีความจำเป็นในการส่งเสริมความรู้และการประยุกต์ใช้ตัวชี้วัดทางการเงินในการวางแผนและบริหารธุรกิจเชิงกลยุทธ์มากยิ่งขึ้น

โดยสรุปภาพรวมการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารในกลุ่มธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ซึ่งสะท้อนถึงความตระหนักในการนำแนวคิดทางบัญชีบริหารมาสนับสนุนการตัดสินใจและการบริหารจัดการธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ยังมีบางประเด็นที่สามารถพัฒนาเพิ่มเติม เช่น การมีส่วนร่วมในการจัดทำงบประมาณ การใช้ตัวชี้วัดทางการเงิน และความรอบคอบในการประเมินผลตอบแทนการลงทุน เพื่อให้การประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต

2. การศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี

ผลการวิจัยพบว่า ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี

ปัจจัย	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients			
ค่าคงที่	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
	1.052	0.635		4.024	.00**
ด้านการวางแผนงบประมาณ (X1)	0.352	0.682	0.378	4.562	.00**
ด้านการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ (X2)	0.287	0.712	0.342	3.908	.00**
ด้านการควบคุมภายใน (X3)	0.217	0.664	0.281	3.025	.00**
ด้านการวิเคราะห์ห้งบการเงินเชิงกลยุทธ์ (X4)	0.145	0.671	0.198	2.142	.01*
R = 0.752 R ² = 0.566 Adjusted R ² = 0.592 SE = 0.423 F = 33.52 Sig. 0.00**					

จากตารางที่ 1 พบว่า

2.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ (X1) พบว่า มีอิทธิพลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของนักบัญชี ($B = 0.325$, $SD = 0.682$, $Beta = 0.378$, $t = 4.56$, $p < 0.01$) หมายความว่า เมื่อการวางแผนงบประมาณเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น 0.325 หน่วย โดยเป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบมากที่สุดในโมเดลนี้

2.2 ด้านการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ (X2) พบว่า มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพของนักบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($B = 0.287$, $SD = 0.712$, $Beta = 0.342$, $t = 3.98$, $p < 0.001$) หมายความว่า เมื่อระดับของการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้ประสิทธิภาพของนักบัญชีเพิ่มขึ้น 0.287 หน่วย โดยตัวแปรนี้มีอิทธิพลเป็นลำดับที่สองรองจากการวางแผนงบประมาณ

2.3 ด้านการควบคุมภายใน (X3) พบว่า มีอิทธิพลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของนักบัญชี ($B = 0.217$, $SD = 0.664$, $Beta = 0.281$, $t = 3.25$, $p < 0.01$) หมายความว่า เมื่อระดับของการควบคุมภายในเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้ประสิทธิภาพของนักบัญชีเพิ่มขึ้น 0.217 หน่วย โดยเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในระดับปานกลางในโมเดล

2.4 ด้านการวิเคราะห์งบการเงินเชิงกลยุทธ์ (X4) พบว่า มีอิทธิพลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของนักบัญชี ($B = 0.145$, $SD = 0.621$, $Beta = 0.198$, $t = 2.12$, $p = 0.035$) โดยเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่ำสุดในโมเดลนี้ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาด้านการวิเคราะห์งบการเงินเชิงกลยุทธ์ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพนักบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยสรุป ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 4 กับประสิทธิภาพงานของนักบัญชี อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($R = 0.752$) โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพได้ ร้อยละ 56.6 ($R^2 = 0.566$) โมเดลมีความเหมาะสมทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ($F = 33.52$, $p < 0.001$) ตัวแปรทั้ง 4 ด้านมี อิทธิพลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ต่อผลลัพธ์

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี พบว่า การประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถจำแนกผลได้ ดังนี้

1.1 ด้านการวางแผนงบประมาณเป็นด้านที่ได้รับความสำคัญสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{x}$ = 4.10, S.D. = 0.59) อยู่ในระดับ “มาก” สะท้อนให้เห็นว่าหน่วยงานต่าง ๆ ในกลุ่มธุรกิจ SMEs มีการให้ความสำคัญและดำเนินการวางแผนงบประมาณอย่างต่อเนื่องและจริงจัง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านนี้ คือ “หน่วยงานมีการวางแผนงบประมาณอย่างสม่ำเสมอ” ($\bar{x}$ = 4.20, S.D. = 0.60) แสดงให้เห็นถึงการมีระบบการวางแผนที่ชัดเจนและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ขณะที่รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในด้านนี้ คือ “การจัดทำงบประมาณได้รับการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้อง” ($\bar{x}$ = 4.00, S.D. = 0.62) อย่างไรก็ตาม ยังคงอยู่ในระดับมาก ซึ่งชี้ให้เห็นถึงโอกาสในการพัฒนาความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานภายในเพิ่มเติม

1.2 ด้านการควบคุมภายในมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ ($\bar{x}$ = 4.05, S.D. = 0.57) อยู่ในระดับ “มาก” แสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานด้านการควบคุมภายในที่เข้มแข็งในกลุ่มธุรกิจ SMEs รายการที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ “การควบคุมภายในช่วยลดข้อผิดพลาดในงานบัญชี” ($\bar{x}$ = 4.10, S.D. = 0.56) สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของระบบควบคุมภายในในการลดความผิดพลาดด้านบัญชี ขณะที่รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ “มีการตรวจสอบการทำบัญชีและเอกสารอย่างต่อเนื่อง” ($\bar{x}$ = 4.00, S.D. = 0.55) แสดงให้เห็นถึงความสม่ำเสมอในการตรวจสอบ แม้ยังมีช่องว่างให้พัฒนาเพิ่มเติมในเชิงความถี่หรือความละเอียดของการตรวจสอบ

1.3 ด้านการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ได้รับค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ ($\bar{x}$ = 3.90, S.D. = 0.62) อยู่ในระดับ “มาก” โดยรายการที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ “ใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน” ($\bar{x}$ = 3.95, S.D. = 0.60) แสดงให้เห็นถึงการนำข้อมูลต้นทุนมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ในขณะที่รายการที่ได้รับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ “การตัดสินใจลงทุนมีการประเมินผลประโยชน์อย่างรอบคอบ” ($\bar{x}$ = 3.85, S.D. = 0.63) ถึงแม้จะอยู่ในระดับมาก แต่สะท้อนว่าการประเมินความคุ้มค่าก่อนตัดสินใจลงทุนยังสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้

1.4 ด้านการวิเคราะห์งบการเงินเชิงกลยุทธ์แม้จะเป็นด้านที่ได้รับความสำคัญต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น แต่ยังคงอยู่ในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ ($\bar{x}$ = 3.80, S.D. = 0.63) รายการที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ “การวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชีช่วยตัดสินใจได้ดีขึ้น” ($\bar{x}$ = 3.85, S.D. = 0.61) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าธุรกิจ SMEs ตระหนักถึงประโยชน์ของข้อมูลบัญชีในการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ ขณะที่รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ “ใช้ตัวชี้วัดทางการเงิน (เช่น ROA, ROE) ในการประเมินผล” ($\bar{x}$ = 3.75, S.D. = 0.66) ซึ่งบ่งชี้ว่ายังมีความจำเป็นในการส่งเสริมความรู้และการประยุกต์ใช้ตัวชี้วัดทางการเงินในการวางแผนและบริหารธุรกิจเชิงกลยุทธ์มากยิ่งขึ้น

โดยสรุปภาพรวมการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารในกลุ่มธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี มีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ซึ่งสะท้อนถึงความตระหนักในการนำแนวคิดทางบัญชีบริหารมาสนับสนุนการตัดสินใจและการบริหารจัดการธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ยังมีบางประเด็นที่สามารถพัฒนาเพิ่มเติม เช่น การมีส่วนร่วมในการจัดทำงบประมาณ การใช้

ตัวชี้วัดทางการเงิน และความรอบคอบในการประเมินผลตอบแทนการลงทุน เพื่อให้การประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต

2. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี พบว่า ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) พบว่า

2.1 ด้านการวางแผนงบประมาณ (X1) พบว่า มีอิทธิพลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของนักบัญชี ($B = 0.325$, $SD = 0.682$, $Beta = 0.378$, $t = 4.56$, $p < 0.01$) หมายความว่า เมื่อการวางแผนงบประมาณเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น 0.325 หน่วย โดยเป็นตัวแปรที่ส่งผลกระทบมากที่สุดในโมเดลนี้

2.2 ด้านการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ (X2) พบว่า มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพของนักบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($B = 0.287$, $SD = 0.712$, $Beta = 0.342$, $t = 3.98$, $p < 0.001$) หมายความว่า เมื่อระดับของการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้ประสิทธิภาพของนักบัญชีเพิ่มขึ้น 0.287 หน่วย โดยตัวแปรนี้มีอิทธิพลเป็นลำดับที่สองรองจากการวางแผนงบประมาณ

2.3 ด้านการควบคุมภายใน (X3) พบว่า มีอิทธิพลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของนักบัญชี ($B = 0.217$, $SD = 0.664$, $Beta = 0.281$, $t = 3.25$, $p < 0.01$) หมายความว่า เมื่อระดับของการควบคุมภายในเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้ประสิทธิภาพของนักบัญชีเพิ่มขึ้น 0.217 หน่วย โดยเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลในระดับปานกลางในโมเดล

2.4 ด้านการวิเคราะห์ทางการเงินเชิงกลยุทธ์ (X4) พบว่า มีอิทธิพลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพของนักบัญชี ($B = 0.145$, $SD = 0.621$, $Beta = 0.198$, $t = 2.12$, $p = 0.035$) โดยเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่ำสุดในโมเดลนี้ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาด้านการวิเคราะห์ทางการเงินเชิงกลยุทธ์ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพนักบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยสรุป ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 4 กับประสิทธิภาพงานของนักบัญชี อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($R = 0.752$) โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพได้ ร้อยละ 56.6 ($R^2 = 0.566$) โมเดลมีความเหมาะสมทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ($F = 33.52$, $p < 0.001$) ตัวแปรทั้ง 4 ด้านมีอิทธิพลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ต่อผลลัพธ์

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ระดับความสำคัญของการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี พบว่า ธุรกิจ SMEs ในจังหวัดปทุมธานี ให้ความสำคัญในระดับสูงต่อการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารในทุกด้าน ทั้งด้านการวางแผนงบประมาณ การควบคุมภายใน การวิเคราะห์ต้นทุน ผลประโยชน์ และการวิเคราะห์ทางการเงินเชิงกลยุทธ์ ซึ่งสอดคล้องกับ Horngren, C. T., Datar, S. M. and Rajan, M. V. (2015) ที่ระบุว่า การประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารอย่างมีระบบช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการตัดสินใจภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1 ด้านการวางแผนงบประมาณได้รับความสำคัญสูงสุด สะท้อนถึงการวางแผนที่มีความสม่ำเสมอและเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการวางแผนงบประมาณที่เน้นความต่อเนื่องและการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มความแม่นยำและ

ประสิทธิผลในการจัดการทรัพยากร (Anthony, R. N., Govindarajan, V. and Dearden, J, 2007) อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นถึงโอกาสในการพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณ ซึ่งเป็นประเด็นที่ได้รับการเน้นในงานวิจัยของ Merchant, K. A. and Van der Stede, W. A. (2017) ว่าการมีส่วนร่วมของพนักงานส่งผลต่อความสำเร็จของระบบการวางแผนงบประมาณ

1.2 ด้านการควบคุมภายในที่ได้รับการประเมินในระดับ “มาก” สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของระบบควบคุมภายในในการลดข้อผิดพลาดและเพิ่มความถูกต้องของข้อมูลทางบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ COSO (2013) ที่ชี้ว่าระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงินและป้องกันความผิดพลาดในกระบวนการทำงาน

1.3 ด้านการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ โดยการใช้ข้อมูลต้นทุนอย่างเป็นรูปธรรมช่วยให้ธุรกิจสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของการวิเคราะห์ต้นทุนที่เน้นการใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิผลขององค์กร (Kaplan, R. S. and Atkinson, A. A, 2015)

1.4 ด้านการวิเคราะห์งบการเงินเชิงกลยุทธ์ แม้จะได้รับคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดแต่ยังอยู่ในระดับ “มาก” โดยสะท้อนถึงการรับรู้ความสำคัญของการใช้ข้อมูลบัญชีในการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ตามที่ Johnson, H. T., Kaplan, R. S. and Jain, T. K. (2019) เน้นย้ำว่า การวิเคราะห์งบการเงินเชิงกลยุทธ์ช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันขององค์กร อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยชี้ถึงความจำเป็นในการส่งเสริมการใช้ตัวชี้วัดทางการเงิน เช่น ROA และ ROE เพื่อประเมินผลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สรุปได้ว่า ธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี มีความตระหนักและให้ความสำคัญต่อหลักการบัญชีบริหารอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มของการบริหารสมัยใหม่ที่เน้นการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ (Simons, 2000) อย่างไรก็ตาม ยังมีช่องว่างในการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหาร โดยเฉพาะในด้านการเพิ่มความร่วมมือในการวางแผนงบประมาณ การใช้ตัวชี้วัดทางการเงิน และการประเมินผลตอบแทนการลงทุนอย่างรอบคอบ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ธุรกิจ SMEs สามารถบริหารจัดการอย่างยั่งยืนและแข่งขันได้ในระยะยาว

2. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณชี้ให้เห็นว่าการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารในแต่ละด้านมีอิทธิพลในเชิงบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี สอดคล้องกับ Merchant, K. A. and Van der Stede, W. A. (2017) ที่ชี้ให้เห็นว่าการนำข้อมูลต้นทุนมาใช้วิเคราะห์และการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยลดข้อผิดพลาดและเพิ่มความถูกต้องในกระบวนการบัญชี ซึ่งนำไปสู่การทำงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นแม้ว่าด้านการวิเคราะห์งบการเงินเชิงกลยุทธ์จะมีอิทธิพลต่ำสุด แต่ยังคงมีผลเชิงบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสะท้อนว่าการใช้ตัวชี้วัดทางการเงินเชิงกลยุทธ์ เช่น ROA และ ROE เป็นเครื่องมือในการประเมินและวางแผนงานทางการเงิน ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการวิเคราะห์และตัดสินใจเชิงบริหาร (Anthony, R. N., Govindarajan, V. and Dearden, J, 2007) อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้ยังเปิดโอกาสให้ธุรกิจ SMEs พัฒนาการใช้ตัวชี้วัดดังกล่าวให้เข้มข้นยิ่งขึ้น เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในอนาคต

โดยรวมแล้ว โมเดลการถดถอยเชิงพหุคูณสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีได้ร้อยละ 56.6 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารในทุกด้านที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการ

ทำงานของนักบัญชี SMEs ได้อย่างชัดเจน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Simons, R. (1995) ที่กล่าวว่า การใช้ระบบบัญชีบริหารอย่างครบวงจรจะช่วยสร้างสมดุลระหว่างการควบคุมและการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพในองค์กรขนาดเล็กและกลาง

ข้อค้นพบ หรือองค์ความรู้ใหม่

1. ด้านการวางแผนงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญสูงสุดที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของนักบัญชีในธุรกิจ SMEs คือ การวางแผนงบประมาณที่มีความชัดเจนและสม่ำเสมอช่วยให้นักบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มความแม่นยำในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงินในองค์กรขนาดเล็กถึงกลางได้ดียิ่งขึ้น
2. ด้านการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ช่วยเสริมประสิทธิภาพในการตัดสินใจและการดำเนินงานของนักบัญชี คือ การนำข้อมูลต้นทุนมาใช้วิเคราะห์ผลประโยชน์เชิงธุรกิจช่วยให้นักบัญชีสามารถประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างคุณค่าและลดความสูญเสียได้จริง
3. ด้านระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มความถูกต้องและลดข้อผิดพลาดในการทำงานบัญชีคือ การดำเนินงานควบคุมภายในอย่างเป็นระบบช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูลบัญชีและส่งเสริมความต่อเนื่องในการตรวจสอบเอกสารและข้อมูล
4. ด้านการวิเคราะห์ทางการเงินเชิงกลยุทธ์ยังมีโอกาสพัฒนาเพื่อเพิ่มบทบาทในการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงบริหาร คือ แม้ปัจจุบันจะมีผลในระดับต่ำสุด แต่การใช้ตัวชี้วัดทางการเงินเชิงกลยุทธ์ เช่น ROA, ROE สามารถนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทางการเงินในธุรกิจ SMEs ได้ หากมีการส่งเสริมความรู้และการประยุกต์ใช้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ส่งเสริมและพัฒนาการวางแผนงบประมาณอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในธุรกิจ SMEs ธุรกิจควรจัดให้มีการอบรมและสนับสนุนเครื่องมือที่ช่วยให้การวางแผนงบประมาณมีความสม่ำเสมอและมีส่วนร่วมของทีมงานทุกฝ่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทางการเงินอย่างครบวงจร
- 1.2 พัฒนาและส่งเสริมการใช้ข้อมูลต้นทุน-ผลประโยชน์ในการตัดสินใจธุรกิจ SMEs ควรเน้นการใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อวิเคราะห์และประเมินผลประโยชน์จากการดำเนินงาน โดยเฉพาะการลงทุนและการบริหารต้นทุน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงทางธุรกิจ
- 1.3 เสริมสร้างระบบควบคุมภายในที่เข้มแข็งและต่อเนื่องควรจัดตั้งระบบควบคุมภายในที่เข้มงวดและมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดและลดความเสี่ยงในการจัดทำบัญชี นอกจากนี้ ควรมีการอบรมและสร้างความตระหนักในเรื่องความสำคัญของการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง
- 1.4 สนับสนุนการใช้ตัวชี้วัดทางการเงินเชิงกลยุทธ์เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพธุรกิจควรให้ความรู้และส่งเสริมการใช้ตัวชี้วัดทางการเงินเชิงกลยุทธ์ เช่น ROA, ROE ในการวิเคราะห์และประเมินผลทางการเงิน เพื่อช่วยในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์และการวางแผนระยะยาว

1.5 สร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการบัญชีบริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพนักงานทุกระดับในกระบวนการวางแผนงบประมาณและการควบคุมภายใน เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและการยอมรับ รวมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างทีมงาน เพื่อพัฒนาการทำงานอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชีในธุรกิจ SMEs ควรทำการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อวิเคราะห์บทบาทของปัจจัยอื่น ๆ เช่น ทักษะบุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือวัฒนธรรมองค์กร ที่อาจมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี

2.2. วิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับการใช้ตัวชี้วัดทางการเงินเชิงกลยุทธ์ใน SMEs ควรศึกษารายละเอียดการประยุกต์ใช้ตัวชี้วัดทางการเงิน เช่น ROA, ROE และ KPI อื่น ๆ ในการบริหารจัดการของ SMEs เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมและเป็นรูปธรรมมากขึ้นในการพัฒนากระบวนการบริหาร

2.3 ศึกษาเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักการบัญชีบริหารใน SMEs กับองค์กรขนาดใหญ่ เพื่อเข้าใจความแตกต่างและจุดแข็งจุดอ่อนของแต่ละประเภทองค์กร และนำไปสู่การพัฒนากลยุทธ์บัญชีบริหารที่เหมาะสมตามลักษณะองค์กร

เอกสารอ้างอิง

- ธนาคารกสิกร. (2567). *SME และธุรกิจ SME*. สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2567, จาก <https://www.kasikornbank.com>
- บริษัทประกันสินเชื่อบุคคล. (2567). *สถิติจำนวน SMEs ในประเทศไทย*. สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2567, จาก <http://www.thaismefranchise.com>
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2566). *ข้อมูลผู้ประกอบการใหม่โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้าตั้งแต่ปี 2554-2566*. สืบค้นเมื่อ 7 มิถุนายน 2568, จาก <http://www.smebigdata.com>
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี. (2566). *แผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2566 – 2570 [เอกสาร PDF]*. เอกสารส่วนบุคคลที่ไม่ได้เผยแพร่สู่สาธารณะ. สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2568, จาก <http://www2.pathumthani.go.th>
- Anthony, R. N., Govindarajan, V. and Dearden, J. (2007). *Management compensation*. (12th ed). In Management control systems.
- Barney, J. (1991). Firm resources and sustained competitive advantage. *Journal of Management*, 17(1), 99–120.
- Campbell, J. P. (1990). *Modeling the performance prediction problem in industrial and organizational psychology*. In M. D. Dunnette and L. M. Hough (Eds.), *Handbook of industrial and organizational psychology* Consulting Psychologists Press.
- COSO. (2013). *Internal control Integrated framework*. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297–334.

- Horngren, C. T., Datar, S. M. and Rajan, M. V. (2015). *Cost accounting: A managerial emphasis*. (15th ed). Pearson.
- Johnson, H. T., Kaplan, R. S. and Jain, T. K. (2019). *Relevance lost: The rise and fall of management accounting*. Harvard Business School Press.
- Kaplan, R. S. and Atkinson, A. A. (2015). *Advanced management accounting*. (3rd ed). Pearson.
- Kaplan, R. S. and Cooper, R. (1998). *Cost and effect: Using integrated cost systems to drive profitability and performance*. Harvard Business Press.
- Merchant, K. A. and Van der Stede, W. A. (2017). *Management control systems: Performance measurement, evaluation and incentives*. (4th ed). Pearson.
- Otley, D. T. (1980). The contingency theory of management accounting: Achievement and prognosis. *Accounting, Organizations and Society*, 5(4), 413–428.
- Porter, M. E. (1985). *Competitive advantage: Creating and sustaining superior performance*. Free Press.
- Simons, R. (2000). *Performance measurement & control systems for implementing strategy*. Prentice Hall.
- Thitiporn, T. (2568). ระบบบัญชี หัวใจสำคัญของการบริหารธุรกิจ. สืบค้นเมื่อ 23 มิถุนายน 2568, จาก <https://www.ofm.co.th>